Ουκρανία: Ο Δρόμος προς την Καταστροφή

Γεώργιος Οικονόμου

Το 2014 οι Ηνωμένες Πολιτείες υποστήριξαν μια ειρηνική εξέγερση η οποία κατέληξε σε αιματηρή επανάσταση κατά της νόμιμα εκλεγμένης Ουκρανικής κυβέρνησης του προ-Ρώσσου Viktor Yanukovych. Η διαφθορά της κυβέρνησης Yanukovych έχει χρησιμοποιηθεί ως δικαιολογία από τους υπερασπιστές της εξέγερσης, όμως η διαφθορά είναι ένα ενδημικό πρόβλημα που υφίσταται ακόμη και σήμερα.

Στην συνέχεια η Ρωσσία προσάρτησε την Κριμαία, ιστορικά ένα Ρωσσόφωνο κομμάτι της Ουκρανίας το οποίο από τον 18ο αιώνα ήταν η έδρα του Ρωσσικού στόλου της Μαύρης θάλασσας. Εκατοντάδες χιλιάδες Ρώσσοι και Σοβιετικοί πολεμιστές εσκοτώθηκαν υπερασπιζόμενοι την Σεβαστούπολη από Ευρωπαϊκές πολιορκίες – η μια κατά την διάρκεια του Κριμαϊκού Πολέμου και η άλλη κατά την διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Τα τελευταία χρόνια, ο Ρωσσικός έλεγχος της Κριμαίας προσφέρει μια σταθερότητα στην περιοχή. Οι Ευρωπαίοι γείτονες της Ρωσσίας είχαν δεχθεί την αλλαγή αυτή και είχαν αφήσει τα πράγματα στην ησυχία τους.

Όμως οι Ηνωμένες Πολιτείες ποτέ δεν εδέχθηκαν την διευθέτηση. Στις 10 Νοεμβρίου, 2021, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ουκρανία υπέγραψαν σύμφωνο για «στρατηγική συνεργασία» που επρονοούσε ότι η Ουκρανία θα υποβάλει αίτημα για να γίνει μέλος του ΝΑΤΟ, κατεδίκαζε την «συνεχιζόμενη Ρωσσική επιθετικότητα» και επιβεβαίωνε την «ακλόνητη δέσμευση» τους για επανένωση της Κριμαίας με την Ουκρανία.

Το σύμφωνο αυτό έπεισε την Ρωσσία ότι πρέπει να αναλάβει δράση ειδ' άλλως θα της επιτεθούν. Επαναλήφθηκε επακριβώς η αναπόφευκτη διαδικασία που εσυνέβη το 1914.

Η πορεία του πολέμου έχει δικαιώσει την διάγνωση του Πούτιν, ακόμη και την συμπεριφορά του. Το 2014 η Ουκρανία δεν είχε πολεμική βιομηχανία αξία λόγου. Οι ολιγάρχες, και όχι το κράτος, όπλιζαν και χρηματοδοτούσαν τους «εθελοντές» που εστέλλονταν για να πολεμήσουν τους αυτονομιστές στην ανατολή. Οι Ηνωμένες Πολιτείες άρχισαν να οπλίζουν και να γυμνάζουν τον στρατό της Ουκρανίας, αρχικώς επί Προεδρίας Ομπάμα, όταν αντιπρόεδρος ήταν ο Μπάιντεν. Μοντέρνα οπλικά συστήματα άρχισαν να στέλλονται από την κυβέρνηση Τράμπ και η Ουκρανία σήμερα είναι οπλισμένη μέχρις οδόντων.

Από το 2018 η Ουκρανία παρέλαβε αμερικανικούς πυραύλους Javelin, Τσέχικο πυροβολικό και Τουρκικά μη επανδρωμένα αεροσκάφη (drones) Bayraktar καθώς και άλλο νατοϊκό οπλισμό. Ο Πρόεδρος Μπάιντεν προσφάτως υπέγραψε νόμο για την αποστολή στρατιωτικής βοήθειας ύψους $ 40 δις.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το να λοιδορείται η απόδοση της Ρωσσίας στο πεδίο της μάχης είναι λάθος. Η Ρωσσία αντιμετωπίζει κυβερνοπόλεμο, σκληρές οικονομικές κυρώσεις, και αντεπτυγμένα οπλικά συστήματα.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθούν να ενθαρρύνουν τον μύθο ότι το να οπλίζει κανείς τους συμμάχους τους δεν είναι συμμετοχή στον πόλεμο κατά της Ρωσσίας.

Στην εποχή της πληροφορίας, η διαφορά γίνεται όλο και πιο τεχνητή. Οι Ηνωμένες Πολιτείες προσέφεραν πληροφορίες για να σκοτώσουν

Ρώσσους στρατηγούς καθώς και για την βύθιση του Moskva στην Μαύρη Θάλασσα όπου εσκοτώθηκαν 40 ναυτικοί.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες έχουν ένα ακόμη πιο άμεσο ρόλο στον πόλεμο. Υπάρχουν μαρτυρίες δυτικών μέσων επικοινωνίας, συγκεκριμένα Καναδικών, που αποκαλύπτουν ότι πολεμούν στην Ουκρανία Αμερικανοί κομμάντος. Η διαφορά μεταξύ του πολέμου δι' αντιπροσώπου και του υπονομευτικού πολέμου είναι δυσδιάκριτη.

Οι Αμερικανοί δικαιολογούν την αποστολή στρατιωτικού υλικού με τον ισχυρισμό ότι «αγοράζουν την ειρήνη». Η αλήθεια όμως είναι ότι όταν περισσότερος και καλύτερος οπλισμός δεν αποτρέπει τον πόλεμο, τότε οδηγεί σε ακόμη μεγαλύτερους πολέμους.

Ένας σχετικά μικρός αριθμός εσκοτώθηκε όταν η Ρωσσία κατέλαβε την Κριμαία το 2014. Σήμερα η Ρωσσία αναγκάζεται να την ισοπεδώσει με βομβαρδισμούς και οι μάχες προσομοιάζουν με τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

Ακόμη και αν δεν δεχτούμε τον ισχυρισμό του Πούτιν ότι η προμήθεια οπλισμού της Ουκρανίας από την Δύση ήταν η αφορμή του πολέμου, είναι σίγουρο όμως ότι συνέτεινε να λάβει την σημερινή του έκταση. Ο ρόλος της Δύσης δεν είναι παθητικός ή περιστασιακός. Οι Ουκρανοί έχουν πιστέψει ότι μπορούν, με την βοήθεια της Δύσεως, να κερδίσουν τον πόλεμο.

Ο θάνατος χιλιάδων Ουκρανών θα είχε αποφευχθεί αν οι Αμερικανοί δεν επενέβαιναν. Ίσως αυτό να δημιουργεί στους κυβερνώντες τις Ηνωμένες Πολιτείες την ηθική και πολιτική υποχρέωση να συνεχίσει να κλιμακώνει

ακόμη περισσότερο τον πόλεμο και να απαντήσει σε όλες τις υπερβολές αναλόγως.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες έδειξαν ότι προτίθενται να κλιμακώσουν την διαμάχη. Ο Μπάιντεν, τον Μάρτιο εδήλωσε δημοσίως ότι «ο Πούτιν δεν μπορεί να παραμείνει στην εξουσία». Τον Απρίλιο, ο Υπουργός Άμυνας, Lloyd Austin, εξήγησε ότι «οι Ηνωμένες Πολιτείες θέλουν να δουν μια αδύναμη Ρωσσία».

Ο Noam Chomsky επροειδοποίησε τον Απρίλιο κατά των «παράδοξων αυτών ηρωικών δηλώσεων» που μεταφραζόμενες σημαίνουν: «Καταστρέψατε την Ουκρανία».

Για τους ίδιους λόγους η εισήγηση του Προέδρου Μπάιντεν ότι ο Πούτιν πρέπει να δικαστεί ως εγκληματίας πολέμου είναι άκρως ανεύθυνη. Η κατηγορία είναι τόσο σοβαρή, που αφού έχει εκστομισθεί ενθαρρύνει την συνέχιση του πολέμου. Το αποτέλεσμα είναι να κλείσει και η τελευταία χαραμάδα για διαπραγματεύσεις προς ειρηνική επίλυση του προβλήματος.

Ο Henry Kissinger έκανε δηλώσεις στο τέλος Μαΐου ότι «πρέπει να αρχίσουν διαπραγματεύσεις τους ερχόμενους δύο μήνες άλλως οι εντάσεις και οι διαφορές δεν θα είναι εύκολα διαχειρήσιμες». Εζήτησε δε την επιστροφή στο status quo ante bellum και επρόσθεσε: «Συνεχίζοντας τον πόλεμο πέραν του σημείου αυτού παύει να είναι για την ελευθερία της Κριμαίας αλλά για ένα νέο πόλεμο κατά της ίδιας της Ρωσσίας».

Το να γίνουν παραχωρήσεις στην Ρωσσία είναι σαν να υποτάσσεται κανείς στην επιθετικότητα. Από την άλλη το να μη γίνεται καμμία υποχώρηση είναι σαν να υποτασσόμαστε στην παραφροσύνη.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν προτίθενται να προβούν σε παραχωρήσεις. Σύντομα όμως θα υπάρξουν εκτεταμένες μεσοπρόθεσμες εκλογές που θα καθορίσουν τις δυνατότητες της προεδρίας.

Υ.Γ. Η πιο πάνω εξιστόρηση των γεγονότων που οδήγησαν στο σημερινό αδιέξοδο, βασίζεται σε άρθρο του New York Times.

Γεώργιος Οικονόμου